

פרישיות ויקהל-פקודי
שומרי משפט: רבנים למען זכויות האדם
פרץ רודמן

פתאום יש מקומות שאסור לנו להיכנס אליהם, מתחמים שאין לנו גישה אליהם. מרחבים שאנחנו בעצמנו עזרנו להקים אותם ולאבזר אותם סגורים לנו עכשיו. איזה תחושות נוצרות אצלנו? -- תסכול? כעס? פחד? יראה מפני כוח בלתי-נראה המסוגל להתגבר עלינו ולחסל אותנו?

לא, לא את התפשטות נגיף הקורונה בינינו אני מתאר כאן, אלא את התמונה האחרונה, הפסוקים האחרונים בספר שמות. בשנים עשר מתוך חמישה-עשר הפרקים הקודמים, משה היה עוסק בפרוייקט בניית בניין ציבורי: הכנת המשכן -- הבניין הטרומי, אשר יוקם ויפורק ויוקם פעם אחר פעם לעבודת ה' -- על כל כליו וכן ייצור הבגדים המורכבים והמפוארים של הכהן הגדול, העומד לנהל שם את עבודת ה'. משה קיבל והעביר לעוסקים במלאכה תבנית מפורטת והוראות בנייה. הוא מינה צוותים של אומנים מוכשרים שיעסקו בייצור כל פריט ופריט, מקירות למזבחות, מארון העדות והכפורת שמעליו לשולחן ולמנורה וגם את בגדי הכהונה האדירים. לאחר כל ההכנות, הוא בעצמו פיקח על הקמת המשכן.

ועתה, בפרק האחרון בספר שמות, מתארת התורה את התמונה כאילו משה, בעצמו ולבד, עושה את כל המלאכה, על-אף שבוודאי כך לא היה: "וַיִּקֶם מֹשֶׁה אֶת-הַמִּשְׁכָּן וַיִּתֵּן אֶת-אֲדָנָיו וַיִּשֶׂם אֶת-קַרְשָׁיו... וכן הלאה, פסוקית אחר פסוקית אחר פסוקית במשך שבעה-עשר פסוקים, עד סיום זה: "וַיִּכַּל מֹשֶׁה, אֶת-הַמְּלָאכָה."

עם השלמת העבודה, משה מוכרח לסגת, שהרי "וַיִּכַּס הָעָנָן אֶת-אֹהֶל מוֹעֵד וַיִּכְבֹּד ה' מְלֵא אֶת-הַמִּשְׁכָּן." אלה מאיתנו שהוזהרו לא לבקר אצל קרובים שהם קשישים מוחלשים, אלה מאיתנו המורחקים מן העבודה בה בחרנו לעסוק במעבדה, במשרד או בכיתה וכן אלה מאיתנו המנועים מלנסוע על מנת להיות עם אהובינו – כולנו מסוגלים להזדהות עם משה רבנו ברגע שהוא בחייו. כל כל הרבה עומד להתרחש שנצטרך לצפות בו מבחוץ או רק לשמוע עליו לאחר מעשה! המקומות שבהם אנחנו אוהבים לשהות, כולל בתי הכנסת והקהילות הממלאות אותם, כעת אינם בהישג יד.

במקרה של משה, הרגע הי-מר-מתוק. עם סיום ההכנות, המשכן נעשה מקום מושבו של האל עלי אדמות. ללא ספק, זה היה מראה נורא, אפילו מפחיד. אולם באותו זמן, אפשר לתאר שזה העניק למשה תחושת הישג שקשה להעלות על הדעת: הוא הצליח לקיים את הצו "וַיַּעֲשֵׂוּ לִי מִקְדָּשׁ" ובכך גם להבטיח את קיום המשך הפסוק: "וַיִּשְׁכַּנְתִּי בְּתוֹכְכֶם."

במצבנו-אנו, נקווה שנוכחות כבוד ה' יורגש במרחבים אשר מהם אנחנו מורחקים. מי יתן שִׁכְמוּ שֶׁהִיא "עָנָן ה' עַל-הַמִּשְׁכָּן יוֹמָם וְאִשׁ תִּהְיֶה לַיְלָה בּוֹ", ישמור ה' על אהובינו, שִׁיִּצְאוּ קהילותינו מן המצב חזקות עוד יותר ושייהנו צוותי הרפואה, מנהיגי המדינה וכל המספקים שרותים חיוניים מהשגחה והכוונה מן השמיים.

